

19.04.2017

Kj/6

§ 185

Komplettering av förvaltningsstadgan med tillfälliga bestämmelser om Högholmens djurgård

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag godkända förvaltningsstadga för Helsingfors stad, kompletterad med bestämmelser om Högholmens djurgård, i enlighet med bilaga 1, räknat från 1.6.2017.

Stadsfullmäktige beslutade samtidigt att, om den pågående utredningen leder till ett beslut om att en stiftelse bildas för Högholmens djurgård, gäller de bestämmelser som nu godkänns tills stiftelsen har blivit huvudman för djurgården vid ett datum som preciseras i överlåtelseavtalet mellan staden och stiftelsen. Bestämmelserna gäller dock längst till 31.12.2018.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Förvaltningsstadga kompletterad med Högholmen
- 2 Korkeasaaren eläintarhaa koskevat erityiset säännökset.docx
- 3 Korkeasaaren eläintarhan johtosääntö.pdf

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige fattade 22.6.2016 beslut om en reform av stadens ledarskapssystem och om de delar av förvaltningsstadgan som gäller ledarskapssystemet. I motiveringen till stadsfullmäktiges beslut framhölls det att Högholmens ställning utreds separat. Stadsdirektören tillsatte därefter vid behandlingen i direktörskollegiet en arbetsgrupp med upp-

gift att utreda Högholmens ställning i den framtida organisationen och att utarbeta ett förslag om behövliga åtgärder.

Då stadsfullmäktige 16.11.2016 fattade beslut om godkännande av förvaltningsstadga för staden, framhölls i motiveringarna till beslutet följande om Högholmen: Arbetet i den arbetsgrupp som utreder Högholmens djurgårds ställning fortsätter, och djurgårdens placering i den nya organisationen ska därför inte bestämmas i förslaget till förvaltningsstadga. När utredningarna om djurgården har blivit färdiga finns det två huvudalternativ för det fortsatta beslutsfattandet, beroende på resultaten av utredningarna. Om någon annan organisationsmodell än stadens organisation (t.ex. ett bolag eller en stiftelse) är genomförbar, bereds det ett beslutsförslag i saken.

Den arbetsgrupp som utredde Högholmens ställning granskade fyra olika alternativ till förvaltnings- och verksamhetsmodell för Högholmen. Dessa modeller är: 1) service i den nya stadsorganisationen, 2) affärsverk, 3) aktiebolag, 4) stiftelse. Majoriteten i arbetsgruppen ansåg stiftelse- och affärsverksmodellen vara de mest beaktansvärda alternativen till förvaltningsmodell. Enligt företrädarna för personalen är det tryggaste och bästa alternativet att stanna kvar i en av stadsorganisationens sektorer.

Arbetsgruppens slutrapport behandlades 30.11.2016 i arbetsgruppen ledarskap och samordning och 16.1.2017 i ledarskapssektionen. Ledarskapssektionen antecknade arbetsgruppens slutrapport och beslutade samtidigt

1. att organisationsmodellen för Högholmens djurgårds funktioner och dess ställning i stadskoncernen utreds vid den fortsatta beredningen utifrån stiftelsemodellen och
2. att beslutsförslag för stadsstyrelsen och stadsfullmäktige om övergång till stiftelsemodellen bereds för behandling i ledarskapssektionen så att beslut om organisationsmodellen för Högholmen och dess ställning i stadskoncernen kan fattas före 31.5.2017.

I ledarskapssektionens motiveringar framhölls det att arbetet i arbetsgruppen för utredning av Högholmens förvaltningsmodell och slutrapporten utifrån detta ger vid handen att stiftelsemodellen på ett ändamålsenligt sätt antar de utmaningar som hänför sig till Högholmens verksamhet och bäst möjliggör en utveckling av Högholmen i framtiden. Dessutom passar stiftelseformen bättre än affärsverksformen som organisationsform för Högholmen av den anledningen att verksamheten på Högholmen bara delvis sköts enligt affärsekonomiska principer.

Stadsdirektören beslutade 18.1.2017 vid behandlingen i direktörskollegiet i enlighet med ledarskapssektionens anmodan tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att bereda de beslutsförslag som övergången till stiftelsemodellen kräver så att beslut om Högholmens organisationsmodell och ställning i stadskoncernen kan fattas före 31.5.2017. Dessutom fick arbetsgruppen i uppgift att vid behov bereda beslutsförslag om hur organisationsmodellen för Högholmen kan ordnas tillfälligt från 1.6.2017 till övergången till stiftelsemodellen.

Arbetsgruppen har arbetat intensivt under våren och utrett omständigheter kring beskattningen, statsunderstöden, fastighetsägandet och huvudmannansvaret i anslutning till att Högholmen blir en stiftelse. Arbetsgruppen har bl.a. bett om handledning av skatteförvaltningen om moms skyldighet och allmännyttighet. För närvarande granskas fastighetsförteckningen för Högholmens djurgård och de handlingar som hänför sig till bildandet av stiftelsen. Den tid som beredningen kräver innebär att det inte är möjligt att ta upp förslag om en stiftelse för beslutsfattande så att stiftelsen kan inleda sin verksamhet 1.6.2017.

Det är meningen att beslutsförslaget om bildande av stiftelsen ska föreläggas stadsfullmäktige under hösten 2017 så att stiftelsen inleder sin verksamhet 1.1.2018. Arbetsgruppen har berett bestämmelser för förvaltningsstadgan, enligt vilka Högholmens djurgård kan fortsätta med sin verksamhet tills huvudmannaskapet för djurgården kan överföras på stiftelsen, i första hand alltså räknat från 1.1.2018.

Bestämmelserna föreslås gälla tills stiftelsen övertar ansvaret för att förvalta djurgården. Ansvaret för att förvalta djurgården överförs genom ett överlåtelseavtal mellan staden och stiftelsen, i vilket datumet för överföringen kommer att preciseras. Samtidigt föreslås det dock att bestämmelserna ska gälla längst till 31.12.2018. Det senare datumet är valt med tanke på att bildandet av stiftelsen eventuellt blir fördröjt på grund av behövliga tilläggsutredningar eller av andra orsaker av teknisk karaktär. Den utsatta giltighetstiden innebär samtidigt att Högholmens ställning måste föreläggas stadsfullmäktige före utgången av 2018 också i det fall att en stiftelse av någon anledning inte bildas. De bestämmelser i förvaltningsstadgan som är avsedda att vara tillfälliga kan således inte blir bestående.

I förslaget utgår de tillfälliga bestämmelserna i förvaltningsstadgan om Högholmens verksamhet från att verksamheten vid Högholmens djurgård fortsätter i sin nuvarande form. Det sker inga förändringar i organisationen eller tillvägagångssätten. Också personalens ställning förblir oförändrad.

19.04.2017

Kj/6

Högholmens djurgård blir under övergångstiden en del av centralförvaltningen, direkt under stadsstyrelsen. Med denna lösning eftersträvas klarhet och enkelhet, och lösningen betonar samtidigt organisationens tillfälliga karaktär.

Under övergångstiden föreslås Högholmens direktör få mer omfattande befogenheter än nu. En stor del av den beslutanderätt som nu hör till direktionen för Högholmen har överförts på direktören. Lösningen är motiverad av den anledningen att det inte är ändamålsenligt att förelägga stadsstyrelsen operativa ärenden som gäller Högholmens verksamhet. Stadsstyrelsen övervakar Högholmens djurgård och kan vid behov utnyttja sin övertagningsrätt.

Bestämmelserna i förvaltningsstadgan om Högholmens verksamhet har placerats på de ställen i stadgan som gäller saken i fråga, och till varje paragrafnummer har det lagts en bokstavsbezeichnung. På detta sätt skiljer sig de tillfälliga bestämmelserna tydligt från de övriga bestämmelserna i förvaltningsstadgan. Tilläggen i förvaltningsstadgan bestämmer Högholmens djurgårds plats i stadens organisation och befogenhetsfrågorna.

Nedan genomgås de föreslagna kompletteringarna i förvaltningsstadgan, och de är i texten satta inom citattecken.

Enligt 4 kap. 1 § i förvaltningsstadgan hör stadskansliet, affärsverket servicecentralen, affärsverket byggtjänsten, affärsverket ekonomiförvaltningen och affärsverket företagshälsan till centralförvaltningen. Enligt förslaget läggs det till 4 kap. i förvaltningsstadgan en ny 1 a § med följande lydelse:

"1 a § Högholmens djurgårds ställning

Till centralförvaltningen hör också Högholmens djurgård."

I 4 kap. 3 § i förvaltningsstadgan anges centralförvaltningens affärsverks uppgifter. Enligt förslaget läggs det till 4 kap. i förvaltningsstadgan en ny 3 a § med följande lydelse:

"3 a § Högholmens djurgårds verksamhet

Högholmens djurgård förvaltar en djurpark och ett rekreationsområde."

I 5 kap. i förvaltningsstadgan ingår bestämmelser om de ledande tjänsteinnehavarnas ställning. Kapitlets 4 § förtecknar de ledande tjänsteinnehavarna vid affärsverken inom centralförvaltningen. Efter denna bestämmelse föreslås en bestämmelse bli tillagd om djurgårdsdirektören och om kanslichefen som chef för denna. Den föreslagna 4 a § i 5 kap. i förvaltningsstadgan har följande lydelse:

"4 a § Djurgårdsdirektören

Högholmens djurgård leds av djurgårdsdirektören. Kanslichefen är chef för djurgårdsdirektören."

I 5 kap. 10 § i förvaltningsstadgan anges ställföreträdarna för de ledande tjänsteinnehavarna. Det föreslås att en 10 a § tilläggs med följande lydelse:

"10 a § Ställföreträdare för djurgårdsdirektören

Då djurgårdsdirektören är förhindrad sköts hans eller hennes uppgifter av en tjänsteinnehavare förordnad av kanslichefen."

I 8 kap. i förvaltningsstadgan behandlas stadsstyrelsens och dess sektioners befogenheter. I kapitlets 1 § förtecknas stadsstyrelsens uppgifter. I slutet av 1 § 1 mom., före personalärenden, föreslås en ny punkt 8 a med följande lydelse:

" 8 a beslutar om den högsta nivån i djurgårdens organisation."

I 12 kap. i förvaltningsstadgan anges befogenheterna i centralförvaltningen. I kapitlet finns bestämmelser om bl.a. kanslichefens, stadsjuristens och finansdirektörens befogenheter. 12 kap. 1 § gäller kanslichefens befogenheter. Enligt 1 § 1 mom. 8 punkten beslutar kanslichefen om bl.a. lönerna för sektorcheferna och direktörerna för servicehelheterna och om sådant som hänför sig till bestämmandet av lönen. Efter denna punkt föreslås en ny punkt 8 a bli tillagd, med motsvarande bestämmelser för djurgårdsdirektörens lön. I punkt 8 a anges också de bestämmelser enligt vilka kanslichefen beslutar om annat som hänför sig till tjänsteförhållandet för djurgårdsdirektören. Motsvarande bestämmelse finns i 12 kap. 1 § 2 mom. 12 punkten i fråga om de övriga tjänsteinnehavare som är underställda kanslichefen.

I den föreslagna punkten 8 a upptas ytterligare en bestämmelse enligt vilken kanslichefen anställer dem som är direkt underställda djurgårdsdirektören. Bestämmelsen innebär att också i denna mellanfas tillämpas stadens vedertagna princip om ett steg över, enligt vilken en chef inte anställer dem som är direkt underställda honom eller henne.

Den föreslagna punkten 8 a i 12 kap. 1 § 1 mom. har följande lydelse:

"8 a beslutar om lönen för djurgårdsdirektören, om grunderna för bestämmandet av lönen och om justering av lönen efter prövning och om andra premieringar och om placeringen av uppgiften i en kravnivå och lönen utifrån placeringen, beslutar om annat som hänför sig till tjänsteförhållandet för djurgårdsdirektören och anställer dem som är direkt underställda djurgårdsdirektören."

Kapitlen 15–18 i förvaltningsstadgan omfattar bestämmelser om särskilda befogenheter i de olika sektorerna. Motsvarande bestämmelser för Högholmens djurgård föreslås bli införda som ett separat 18 a kap. i förvaltningsstadgan. Eftersom djurgården inte har några andra tjänsteinnehavare med särskilda befogenheter än djurgårdsdirektören och inte heller någon sektion, så gäller bestämmelserna i 18 a kap. djurgårdsdirektörens befogenheter. De ärenden som för närvarande hör till befogenheterna för direktionen för djurgården har överförts till djurgårdsdirektörens befogenheter. I sektorerna hör motsvarande befogenheter i regel till nämnderna eller sektionerna. Möjligheten för djurgårdsdirektören att delegera beslutsfattande regleras i 1 § 2 mom. 1–4 punkten. Medan de tillfälliga bestämmelserna gäller går det vid behov att ingripa i beslut fattade av djurgårdsdirektören genom att använda övertagningsrätten.

Det föreslagna 18 a kap. i förvaltningsstadgan har följande lydelse:

"18 a kap. Särskilda befogenheter vid Högholmens djurgård

18 a kap. 1 § Särskilda befogenheter för djurgårdsdirektören

Djurgårdsdirektören, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar om

1. en resultatbudget och verksamhetsplan för djurgården, vilka innehåller resultatmål baserade på budgeten, behövliga åtgärder och resurser samt inkomster och utgifter som hänför sig till verksamheten
2. de bokslutsuppgifter för djurgården som ska ingå i stadens bokslut
3. avskrivningstider för enskilda nyttigheter och grupper av nyttigheter inom ramen för den av stadsfullmäktige godkända avskrivningsplanen
4. godkännande av en beskrivning av djurgårdens interna kontroll och riskhantering
5. överlåtelse av lös egendom i djurgårdens besittning, med undantag för aktier, inom gränser fastställda av stadsstyrelsen
6. godkännande av behovsutredningar för lokalprojekt
7. godkännande av planer och ritningar för andra projekt än lokalprojekt, inom gränser fastställda av stadsstyrelsen
8. uthyrning och annan upplåtelse av markområden, lokaler och anordningar inom ramen för sin besittningsrätt för längst fem år åt gången, eller tills vidare om hyresförhållandet enligt avtal upphör senast sex månader efter uppsägning

9. förhyrning av lokaler inom av stadsstyrelsen fastställda gränser
10. befrielse av en anställd vid djurgården som vållat skada i tjänsten eller arbetet helt eller delvis från skyldigheten att betala ersättning, om inte skadan har vållats avsiktligt eller genom grov oaktsamhet
11. godkännande av en verksamhetsstadga
12. ansökan om myndighetstillstånd som hör till djurgårdens verksamhetsområde
13. mottagande av egendom som donerats eller testamenterats till staden och som anvisats djurgården, om dess värde är högst 100 000 euro
14. skadestånd då staden är skadeståndsskyldig i sådant som gäller djurgården, eller då det anses vara skäligt att ersättning betalas
15. djurparkens öppettider
16. att på stadens vägnar ansöka om statsandelar och understöd och därmed jämförliga förmåner som hänför sig till djurgårdens verksamhetsområde, dock inte om medel från Europeiska unionen, och att föra stadens talan i fråga om detta

Personalärenden

17. fastställande av en villkorlig anställning i tjänsteförhållande som kanslichefen fattat beslut om
18. avstängning från tjänsteutövning interimistiskt när det gäller en underställd tjänsteinnehavare
19. överföring av en tjänsteinnehavare vid djurgården till ett annat tjänsteförhållande
20. annat som hänför sig till tjänsteförhållandena för tjänsteinnehavarna vid djurgården

Ekonomiska ärenden

21. vilka som har rätt att godkänna fakturor, betalningsanvisningar och memorialverifikat och hur godkännandeförfarandet ska organiseras.
22. rätten att använda bankkonton och hur övervakningen av användningen ska organiseras
23. fördelningen av kontantkassor inom sitt arbetsfält.

19.04.2017

Kj/6

Djurgårdsdirektören, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar om eller godkänner grunder och gränser inom vilka en tjänsteinnehavare beslutar om

1. upphandlingar, med undantag för aktier, inom gränser fastställda av stadsstyrelsen
2. priser, avgifter, hyror och ersättningar, liksom också befrielse från en avgift, ersättning eller annan fordran som ska betalas till djurgården
3. anställning av djurgårdens arbetstagare
4. andra personalärenden vid djurgården."

Förvaltningsstadgans 23 kap. gäller personalärenden, och 1 § innehåller bestämmelser om bl.a. behörighetsvillkor för kanslichefen, sektorcheferna och direktörerna för servicehelheterna. Det är meningen att behörighetsvillkoren för djurgårdsdirektören ska fastställas så att de är överensstämmande med dessa behörighetsvillkor. Följaktligen föreslås i 23 kap. följande 1 a §:

"1 a § Behörighetsvillkor för djurgårdsdirektören

Behörighetsvillkor för djurgårdsdirektören är högre högskoleexamen, erfarenhet av ledarskap och utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i finska och nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i svenska."

I 12 kap. 5 § i förvaltningsstadgan anges befogenheterna för finansdirektören. Enligt 5 § 11 punkten beslutar finansdirektören, om inte finansdirektören har förordnat någon annan tjänsteinnehavare detta, om maximibelopp för förvaltningarnas och affärsverkens kontanta medel. Finansdirektörens befogenheter föreslås bli kompletterade i fråga om djurgården på följande sätt:

"11 a beslutar om maximibelopp för Högholmens djurgårds kontanta medel."

Stadgekommittén har behandlat förslaget 7.3.2017.

Personalkommittén framhåller (21.3.2017) som sitt utlåtande att bestämmelserna i förvaltningsstadgan om Högholmens djurgårds övergångstid har behandlats på det sätt som samarbetsavtalet förutsätter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

19.04.2017

Kj/6

Bilagor

- 1 Förvaltningsstadga kompletterad med Högholmen
- 2 Korkeasaaren eläintarhaa koskevat erityiset säännökset.docx
- 3 Korkeasaaren eläintarhan johtosääntö.pdf

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 408

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.6.2017 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto toteaa, että kaupunginvaltuusto on hallintosääntöä koskevissaan päätöksissään 22.6.2016 (§ 196) ja 16.11.2016 (§ 291) päättänyt siirtymäsäännöksistä, jotka edelleen ovat voimassa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että kansliapäällikkö ja toimialajohdaja tai heidän määräämänsä voivat allekirjoittaa sopimuksia, joiden allekirjoittamisesta on päätetty ennen 1.6.2017 ja allekirjoitustoimivalta on annettu päätöshetken mukaisen organisaation viranhaltijalle, jota ei enää ole.

Vielä kaupunginvaltuusto päättää, että jos ennen 1.6.2017 tehtyihin päätöksiin kohdistuvien oikaisuvaatimusten tai hankintaoikaisuvaatimusten käsittely on kesken uuden hallintosäännön tullessa voimaan 1.6.2017, eri toimielimille osoitetut oikaisuvaatimukset ja hankintaoikaisuvaatimukset käsittelee se uuden hallintosäännön mukainen toimielin, jolle asia kuuluisi, jos oikaisuvaatimuksen tai hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös olisi tehty 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön toimivaltamääräysten mukaisesti.

Käsittely

18.04.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

19.04.2017

Kj/6

Esittelijä muutti esitystään siten, että päätösehdotuksen loppuun lisätään seuraava:

Jos ennen 1.6.2017 tehtyihin päätöksiin kohdistuvien oikaisuvaatimusten tai hankintaoikaisuvaatimusten käsittely on kesken uuden hallintosäännön tullessa voimaan 1.6.2017, eri toimielimille osoitetut oikaisuvaatimukset ja hankintaoikaisuvaatimukset käsittelee se uuden hallintosäännön mukainen toimielin, jolle asia kuuluisi, jos oikaisuvaatimuksen tai hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös olisi tehty 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön toimivaltamääräysten mukaisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

03.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi